TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONU

HAKEMLER TALİMATI

İÇİNDEKİLER

GENEL HÜKÜMLER HATA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.

AMAÇ 5

KAPSAM 5

DAYANAK 5

TANIMLAR 5

HAKEM KURULLARI HATA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.

MERKEZ HAKEM KURULU (MHK) 6

KURUL SEKRETARYASI 8

İL HAKEM KURULU (İHK) 9

HAKEMLİK KOŞULLARI HATA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.

HAKEMLER 11

ADAY HAKEM (HAKEM ADAYI) 12

İL HAKEMİ 12

KLASMAN HAKEMLİĞİ 13

C KLASMAN HAKEMLİĞİ 13

B KLASMANI HAKEMLİĞİ 14

A KLASMANI HAKEMLİĞİ 14

SÖZLEŞMELİ HAKEMLİK 15

HAKEMLERİN SORUMLULUKLARI 15

HAKEMLİK GÖREVİNİN BELİRLİ SÜREYLE DURDURULMASI 15

HAKEMLERE VERİLEBİLECEK CEZALAR 16

MASA GÖREVLİLERİ **17**

GÖREV VE SORUMLULUKLAR 17

BAŞVURULAR VE MASA GÖREVLİSİ OLABİLME ŞARTLARI 17

MASA GÖREVLİLERİNE VERİLECEK CEZALAR 18

KURSLAR, EĞİTİM VE SERTİFİKA PROGRAMLARI **18**

SERTİFİKA PROGRAMI 18

ADAY HAKEM KURSU 18

MASA GÖREVLİSİ KURSLARI VE SEMİNERLERE KATILMA 19

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER **19**

GÖREVLİ MÜSABAKA TAZMİNATLARI, HARCIRAHLARI VE ÖZLÜK HAKLARI 19

DENETİM 20

FEDERASYON İLE İLİŞKİLER VE YAZIŞMALAR 20

GÖREV TEBLİGATI (DUYURUSU) 20

KIYAFETLER 20

GÖREVE ARA VERMEK 20

GÖREVİN SONA ERMESİ 21

SON HÜKÜMLER **21**

TALİMAT' TA YER ALMAYAN HÜKÜMLER 21

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRMA 22

YÜRÜRLÜK 22

YÜRÜTME 22

HAKEMLER TALİMATI

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Talimat'ın amacı, Merkez Hakem Kurulu ve İl Hakem Kurullarının kuruluşu, görev yetkilerinin belirlenmesi ile basketbol müsabakalarında ve faaliyetlerinde görev yapacak hakem, masa görevlisi ve hakem değerlendiricilerinin belirlenmesi, eğitimi, tescili, sınıflandırılması ve görevlendirilmesine ilişkin esasları Uluslararası Basketbol Oyun Kuralları ve Federasyonun belirleyeceği kurallar çerçevesinde düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Talimat, tüm basketbol müsabakalarında ve faaliyetlerinde görevlendirilecek hakem, masa görevlisi, teknik komiser ve hakem değerlendiricileri ile Merkez Hakem Kurulu ve İl Hakem Kurulu üyelerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Talimat; 22/4/2022 tarihli ve 7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu, 25/7/2024 tarihli ve 32612 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Spor Federasyonları Yönetmeliği ile 06/03/2025 tarihli ve 32833 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Türkiye Basketbol Federasyonu Ana Statüsüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Talimat 'ta geçen;

a) 3x3 Faaliyetleri: Basketbolun geniş kitleler tarafından oynanması ve sevdirilmesi amacıyla açık hava sahalarında üç kişilik takımlar arasında amacına uygun kurallarla düzenlenen etkinlikleri,

b) Bakan: Gençlik ve Spor Bakanını,

c) Bakanlık: Gençlik ve Spor Bakanlığını,

ç) Basketbol Faaliyetleri: Federasyon tarafından belirlenen talimat ve statüye uygun olarak düzenlenen tüm basketbol faaliyetlerini,

d) Federasyon: Türkiye Basketbol Federasyonunu (TBF),

e) FIBA: Uluslararası Basketbol Federasyonunu,

f) İl müdürlüğü: Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerini,

g) İl Hakem Kurulu: İllerde basketbol hakemleri ile ilgili tüm idari ve teknik konulardan sorumlu olan kuruluşu, (İHK),

ğ) Kulüp: Basketbol spor dalında tescili bulunan spor kulübünü,

h) Kupa: Federasyon tarafından talimat ve statüye uygun olarak düzenlenen erkekler ve kadınlar kategorilerindeki Cumhurbaşkanlığı, Türkiye ve Federasyon organizasyonlarını,

ı) Kurum faaliyetleri: Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu ve diğer kurumlar arasında, federasyonun bilgisi ve onayı dâhilinde düzenlenen basketbol faaliyetlerini,

i) Küme: İl Tertip Komitesi tarafından belirlenen statüye uygun olarak düzenlenen büyükler kategorisindeki erkek ve kadın liglerini,

j) Lig: Federasyon tarafından belirlenen talimat ve statüye uygun olarak düzenlenen basketbol liglerini,

k) Lig ve kupa faaliyetleri: Lig veya kümelerde yer alan kulüplerin müsabaka, hazırlık ve kamp dönemi ile diğer faaliyetleri,

l) Merkez Hakem Kurulu: TBF' ye bağlı ve ülkemizde hakemlikle ilgili idari ve teknik tüm konulardan sorumlu olan kuruluşu, (MHK)
m) Özel Müsabakalar: Kulüpler ve kurumlar tarafından organize edilen tek veya belli bir formata göre bir sistem dâhilinde oynanan müsabakaları,
n) Sezon: İlgili ligdeki ilk resmi müsabakanın oynanmasından son resmi müsabaka oynanmasına kadar geçen dönemi,
o) Sertifika programı: Basketbolun ihtisas gerektiren görevleri için TBF tarafından uygulanan eğitim programını,
ö) Sertifika: Sertifika programını başarı ile tamamlamış kişilerin niteliğini gösteren belgeyi,
p) Spor anonim şirketi: Bir spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak ya da spor kulübünden bağımsız şekilde 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre kurulan, spor faaliyetinde bulunmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran ve spor dalı tescilini yaptırarak TBF liglerinde mücadele eden anonim şirketi,
r) Yerel lig faaliyeti: İllerde tüm kategorilerdeki müsabaka, hazırlık ve kamp dönemi ile diğer faaliyetlerini,
s) Yurtiçi faaliyetleri: Federasyon tarafından düzenlenen Türkiye Şampiyonaları ve Şenlik Organizasyonları ile bunların eleme kademelerini,

İKİNCİ BÖLÜM
Hakem Kurulları

Merkez Hakem Kurulu (MHK)

MADDE 5 - (1) Federasyon Başkanı tarafından atanacak kişinin başkanlığında, en az beş (5), en fazla dokuz (9) üyeden oluşur. MHK üyeleri, Federasyon Başkanının önerisi üzerine TBF Yönetim Kurulu onayı ile atanır. Üyelerden birinin görevden ayrılması halinde aynı yöntemle yeni bir üye atanabilir.
(2) MHK' de görev alacak kişilerin aşağıda belirtilen niteliklere haiz olması gereklidir.
a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
b) Yetmiş (70) yaşından küçük olmak,
c) En az lise ve dengi bir okul mezunu olmak,
ç) Yüz kızartıcı bir suçtan veya şike ve teşvik primi suçlarından hükümlü olmamak veya Tahkim Kurulu, Bakanlık spor disiplin kurulları, ulusal veya uluslararası spor federasyonlarının disiplin kurullarından son beş yıl içinde bir defada altı (6) ay veya toplamda bir yıl süreyle hak mahrumiyeti cezası almamış olmak,
(3) Kurul, Kurul Başkanının başkanlığında salt çoğunlukla toplanır. Federasyon Başkanı veya Kurul Başkanı, kurulu her zaman toplantıya çağırabilir. Federasyon Başkanı gerektiğinde toplantılara başkanlık eder. MHK toplantılarında, kurulun görev, yetki ve sorumluluğunda olan ve aşağıda belirtilen konular değerlendirilir. Kararlar oy çokluğu ile alınır. Eşitlik halinde başkanın oyu 2 (iki) oy sayılır. MHK tarafından alınan kararlar karar defterine kaydedilir ve üyelerce imzalanır. MHK Başkanı ilk toplantıda üyeler arasından bir Başkan Yardımcısı ve bir Sekreter atanması yapar. Ayrıca üyeler arasında gerek gördüğü konularda yetkili olacakların görev bölümünü yapar. Üyeler faaliyetlerinden dolayı Kurul Başkanına karşı sorumludurlar. MHK Başkanı gerekli gördüğü durumlarda üyeler arasında görev değişikliği yapabilir veya ek görevler verebilir.
(4) Kurulun, başkan ve üyelerin görev ve yetkileri aşağıdaki gibidir:

a) MHK' nin görev ve yetkileri:

1) Lig, kupa ve yurt içi faaliyetleri ile yetki ve sorumluluk alanına giren organizasyonlar kapsamında yer alan aşağıdaki müsabakaların hakem, masa görevlisi ve hakem değerlendiricisi atamasını yapmak.

i. Federasyon tarafından düzenlenen ve yönetilen bütün resmi müsabakalar,

ii. Yabancı takımlarla yapılacak her türlü özel müsabakalar,

iii. İller arası karma takımlar arasında yapılan resmi müsabakalar,

iv. FIBA tarafından ismen hakem talep edilmeyip tespiti Federasyona bırakılan basketbol müsabakaları,

v. İl Müdürlüklerinin talebi halinde o ilde oynanacak basketbol müsabakaları,

vi. Ulusal takım antrenman ve hazırlık müsabakaları,

vii. Lig takımları arasında yapılacak tüm özel müsabakalar.

Gerek görüldüğünde MHK kararıyla;

i. Özel müsabakalardaki hakem atama yetkisi, İHK' na devredilebilir.

ii. Yurt içi faaliyetler kapsamında düzenlenen müsabakalara hakem tayini için MHK temsilcisi görevlendirilir.

2) Bu Talimat hükümleri dâhilinde; klasman hakemleri ve hakem değerlendiricilerini belirlemek,

3) Hakem, masa görevlileri, hakem değerlendiricileri ve hakem eğitmenlerinin belirlenmesi, eğitimi, tescili, sınıflandırması ve geliştirme programını hazırlamak ve bu yönde çeşitli projeleri uygulamaya sokmak,

4) Klasmanda görev yapacak hakem ve hakem değerlendiricileri ile ilgili her türlü sınavları yapmak, sonuçları değerlendirmek ve lisanslarını vize etmek,

5) İl hakemleri ve masa görevlilerinin sınavlarının yapılmasını sağlamak, sonuçlarını değerlendirmek ve lisanslarını vize etmek

6) Hakem, masa görevlileri ve hakem değerlendiricilerinin eğitim programlarını Federasyon mevzuatı ve MHK kararları ile belirlenmiş kurallar çerçevesinde hazırlamak ve yürütülmesini sağlamak,

7) Sözleşmeli hakem kadrosuna alınacak veya kadrodan çıkartılacak hakemleri belirleyerek TBF Yönetim Kurulunun onayına sunmak,

8) FIBA'ya bildirilecek uluslararası hakem listesini belirlemek ve Genel Sekreterliğe sunmak,

9) Gerektiğinde, uluslararası seviyede hakem kursları açılmasına ve yabancı öğretici çağırılmasına, yabancı ülkelerde açılan geliştirme kurslarına Hakem ve Hakem Eğitmeni ve Değerlendiricisi gönderilmesine karar vermek,

10) Hakemlerin giyeceği kıyafetleri belirlemek ve kullanılmasını sağlamak,

11) Müsabakalarda görev yapan hakemler hakkındaki şikâyetler üzerine olayı incelemek, hatalı bulunanları hata boyutuna göre değerlendirmek, bu konuda gerekli önlemleri almak ve gerektiğinde ilgilileri Disiplin Kuruluna sevk etmek,

12) Tayin yetkisi kendisinde bulunan müsabakalar ile ilgili usulüne uygun yapılan itirazları değerlendirmek,

13) İHK kararlarına karşı usulüne uygun yapılan itirazları inceleyerek son karara bağlamak,

14) Müsabaka görevlilerine ödenecek müsabaka tazminatı ile Türkiye Basketbol Federasyonu Harcırah Talimatı hükümlerine aykırı olmamak üzere konaklama, ulaşım giderleri, sosyal ve özlük

hakları konusunda çalışmalar yapmak ve belirleyerek yıllık bütçe ve faaliyet programlarını hazırlayarak TBF Yönetim Kurulunun onayına sunmak,

b) Başkanın görev ve yetkileri:

1) MHK toplantılarına başkanlık yapmak,

2) MHK görev ve yetkileri kapsamındaki konuların uygulanmasını ve MHK' nin uyumlu çalışmasını sağlamak,

3) MHK tarafından alınan kararların Federasyonun ilgili birimlerinde yerine getirilmesini takip ve kontrol etmek,

c) Başkan Yardımcısının görev ve yetkileri:

1) Başkanın olmadığı durumlarda MHK toplantılarına başkanlık yapmak ve bu Talimat' ın MHK Başkanına verdiği yetki ve sorumlulukları üstlenmek,

2) MHK Başkanının verdiği diğer görevleri yerine getirmek.

ç) Kurul Sekreterinin görev ve yetkileri:

1) MHK sekretarya görevini sürdürmek, bu görev için gereken alt yapıyı hazırlamak, varsa alt yapıda bulunan görevlilerin çalışmalarını denetlemek,

2) MHK tarafından alınan kararların ilgili illere, hakemlere ve diğer ilgililere ulaşmasını sağlamak ve denetlemek,

3) Gündemdeki konuları belirleyip MHK üyelerinin de görüşleri doğrultusunda oluşan toplantı gündemini MHK toplantılarına sunmak, alınan toplantı kararlarının yazılmasını ve imzalanması sağlamak, ayrıca alınan kararların ilgililerce yerine getirilip getirilmediğini izleyerek MHK' na bilgi vermek,

(5) Kurulun görev süresi; Federasyon veya kurul başkanının görevinden ayrılması ile kendiliğinden sona erer. Yeni kurul seçilinceye kadar eski kurul görevini sürdürür.

(6) Üyelerin görev süresi:

a) Üyenin istifa etmesi, çıkarılması ya da görevi sürdürmesine engel olacak sürekli bir mazeret, hastalık ya da rahatsızlığının ortaya çıkması,

b) Mazeret beyan etmeden üst üste üç (3) toplantıya gelmemesi,

c) MHK üyesi olarak görevli olduğu dönem içinde resmi müsabakalarda hakemlik yapması veya herhangi bir kulübün çalışanı, üyesi, onursal başkanı, basketbolcusu, antrenörü, menajeri veya idarecisi olması; temsilci, faal hakem veya masa görevlisi olması.

ç) Kurul üyelerinde aranılan niteliklerden birinin yitirilmesi,

durumunda son bulur.

Kurul sekretaryası

MADDE 6 - (1) MHK' nin aldığı kararlar ile hakem faaliyetleri ile ilgili hizmetler kurula bağlı olarak çalışan sekretarya tarafından yürütülür. MHK sekretaryasının görevleri şunlardır:

a) Tüm müsabaka görevlileri için dosya düzenlemek, her yıl basketbol sezonu açılmadan önce faal hakemler, masa görevlileri ve hakem değerlendiricilerinin kayıtlarını tutmak, sınav ve/veya fiziksel testlerini izlemek ve talep edilmesi halinde MHK' ye rapor sunmak,

b) Hakem ve hakem değerlendiricilerinin görevli oldukları müsabakalara ilişkin tebligatları yapmak,

c) Hakemlerin ve hakem değerlendiricilerinin kaza ve sağlık sigortalarını düzenletmek; otel ve ulaşım işlemlerini yapmak, saha içi ve dışı malzemelerini temin etmek, adlarına tahakkuk edecek ödemelerini takip etmek,

İl Hakem Kurulu (İHK)

MADDE 7 - (1) İHK Basketbol İl Temsilcisi ile birlikte en az üç (3) en fazla yedi (7) asıl üyeden oluşur. Asıl Kurul Üyeleri her yıl ağustos ayında İl Temsilcisinin önerisi ve MHK' nin onayı ile atanır. Asıl üyelerin görevinin son bulması durumunda asıl üye görevi yapmak üzere ayrıca dört yedek üye belirlenir.

(2) İl Hakem Kurulunda görev alacak kişilerin aşağıda belirtilen niteliklere haiz olması gereklidir.

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

b) En az lise veya dengi okul mezunu olmak,

c) Yetmiş (70) yaşından küçük olmak,

ç) Yüz kızartıcı bir suçtan veya şike ve teşvik primi suçlarından hükümlü olmamak veya Tahkim Kurulu, Bakanlık spor disiplin kurulları, ulusal veya uluslararası spor federasyonlarının disiplin kurullarından son beş yıl içinde bir defada altı (6) ay veya toplamda bir yıl süreyle hak mahrumiyeti cezası almamış olmak,

(3) İl temsilcisi, aynı zamanda İHK' nin başkanıdır. İHK, il temsilcisi başkanlığında ayda en az bir kez salt çoğunlukta toplanır. Ayrıca il temsilcisi gerekli gördüğü zaman kurulu toplantıya çağırabilir. MHK başkanı veya üyeleri gerektiğinde İHK toplantılarına katılabilir ve başkanlık yapabilir. Kararlar oy çokluğu ile alınır; oyların eşitliği halinde başkanın oyu iki oy olarak sayılır. Kararlar karar defterine yazılır ve üyelerce imzalanır. MHK gerekli gördüğü hallerde İHK'nin karar defterini denetler ve eksiklik varsa yazılı olarak uyarır. İHK başkanı ilk toplantıda üyeler arasından bir başkan yardımcısı ve bir sekreter ataması yapar. Ayrıca üyeler arasında eğitim, atama ve sosyal işler konularından sorumlu ve yetkili olacakların görev bölümünü yapar. Üyeler faaliyetlerinden dolayı kurul başkanına karşı sorumludurlar. Kurul başkanı gerekli gördüğü durumlarda üyeler arasında görev değişikliği yapabilir veya ek görevler verebilir.

(4) Kurulun, başkan ve üyelerin görev ve yetkileri aşağıdaki gibidir.

a) Kurulun görev ve yetkileri:

1) İl Faaliyetleri kapsamındaki bütün resmi müsabakalar ile TBF tarafından onaylanmış atama yetkisi verilmiş özel müsabakalara hakem ve masa görevlisi atamalarını yapmak,

2) İlinde kayıtlı hakemlerin sicillerini tutmak, kontrol etmek ve denetlemek,

3) Hakem ve masa görevlisi eğitiminin MHK koordinesinde yürütülmesini sağlamak,

4) İlindeki hakemlerin birlik ve beraberliklerini sağlamak seminerler ve konferanslar ile sosyal faaliyetler düzenlemek,

5) Hakem gereksinimi karşılamak için aday hakem kursları açılması konusunda başvurmak, MHK tarafından görevlendirilecek hakem eğitmenlerinin yapacağı kursları bitiren aday hakemlere saha denemeleri yaptırmak,

6) Başarılı olan aday hakemlerin il hakemliğine bu Talimat hükümlerine göre terfi ettirmek ve il hakemi lisansı verilmesini sağlamak,

7) İllerindeki tartışmalı müsabakaların sonuçları hakkında birinci derecede karar vermek ve usulüne uygun yapılmış itiraz halinde bunların kesin karara bağlanması için MHK' na göndermek,

8) Bu Talimat hükümlerine aykırı hareket eden hakemleri müsabaka yönetmekten yasaklamak ve gerektiğinde lisanslarının iptali için nedenleri ile birlikte MHK' na başvurmak,

9) Hakemlerini tayin yetkisi kendisinde bulunan müsabakaların teknik sonuçları hakkında usulüne uygun yapılmış itirazları inceleme ve karara bağlamak,

10) Hakemlerin ve masa görevlilerinin yazılı, sözlü sınav ile fiziksel testlerini il müsabakaları başlamadan önce yapmak ve lisanslarının vizesi için sınav sonuçlarını İl Müdürlüğü aracılığı ile MHK' ye yazılı olarak bildirmek. Gerekli durumlarda bu sınavlar MHK tarafında da yapılabilir.

b) Başkanın görev ve yetkileri:

1) İHK toplantılarına başkanlık yapmak,

2) İHK' nun yetki ve sorumluluğu içerisindeki konuların çözümünü ve kurulun uyumlu çalışmasını sağlamak,

3) İHK tarafından alınan kararların İl Müdürlüğü, Federasyon veya federasyonun ilgili birimlerinde yerine getirilmesini takip ve kontrol etmek,

4) MHK tarafından verilen görevleri yerine getirmek.

c) Başkan Yardımcısının görev yetkileri:

1) Başkanın olmadığı durumlarda İHK toplantılarına başkanlık yapmak,

2) Başkanın olmadığı durumlarda bu Talimat' ın İHK başkanına verdiği yetki ve sorumlulukları üstlenmek.

ç) Sekreter:

1) İldeki bütün hakemler ve masa görevlileri için dosya düzenlemek,

2) İHK sekretarya görevini sürdürmek, bu görev için gereken alt yapıyı hazırlamak, varsa alt yapıda bulunan görevlilerin çalışmalarını denetlemek,

3) İHK tarafından alınan kararların ilgililere ulaşmasını sağlamak ve denetlemek,

4) Gündemdeki konuları belirleyip İHK üyelerinin de görüşleri doğrultusunda oluşan toplantı gündemini İHK toplantılarına sunmak,

5) Alınan toplantı kararlarının yazılmasını ve imzalanmasını sağlamak, ayrıca alınan kararların ilgililerce yerine getirilip getirilmediğini izleyerek İHK' na bilgi vermek,

6) İlde görevli olan hakem ve masa görevlisi görevli oldukları müsabakalara ilişkin bilgilerin tebligatını sağlamak.

d) Eğitimden Sorumlu Üye:

1) Hakem ve masa görevlisi eğitimlerini TBF tarafından belirlenmiş eğitim sorumlusu koordinasyonunda yürütülmesini sağlamak,

2) Yapılan eğitim çalışmaları hakkında aktif basketbol sezonu içerisinde her ay düzenli olarak İHK' yi bilgilendirmek,

3) Her yıl basketbol sezonu açılmadan önce o ildeki faal hakem ve masa görevlilerinin yazılı sınavlarını ve/veya fiziksel testlerini yapmak ve son durumlarını İHK' na sunmak. Gerekli durumlarda bu sınavlar MHK tarafında da yapılabilir.

e) Atamadan Sorumlu Üye:

1) Her sezon başında İHK tarafından atamalara ilişkin düşünce ve görüşler karar altına alınır. Atamalar, bu kararlara uygun olarak gerçekleştirilir. Atamalara ilişkin alınan İHK kararları, TBF mevzuatına aykırı olamaz.

2) Aşağıda yer alan müsabakalara hakem ve masa görevlisi atamalarını yapmak;

i. İl Tertip Komitesi tarafından düzenlenen ve yönetilen bütün resmi müsabakalar,

ii. İlde okul içi faaliyetleri kapsamında düzenlenen bütün resmi müsabakalar,

iii. İlde tescilli yerel lig takımları arasında oynanan her türlü özel müsabakalar.

3) MHK tarafından yetki verilmesi şartıyla;

i. İllerinde oynanan Avrupa Kupası, Lig ve Kupa müsabakalarına masa görevlisi,

ii. Federasyon tarafından onaylanmış özel turnuva ve müsabakalara hakem ve masa görevlisi,
iii. Liglerde yer alan takımlar arasında oynanan özel müsabakalara masa görevlisi,
ataması yapmak.

f) Sosyal İşlerden Sorumlu Üye:

1) İldeki hakem ve diğer görevliler arasında dayanışma ve yakınlaşmayı sağlayacak projeleri planlamak ve bunları uygulamak,

2) Basketbolun ve il spor faaliyetlerinin imajını geliştirecek sosyal sorumluluk projelerini geliştirmek ve uygulamak.

(5) Kurulun görev süresi, her basketbol sezonu sonunda veya İl Temsilcisinin görevinden ayrılması ile sona erer. Yeni İHK kuruluncaya kadar eski İHK üyeleri göreve devam eder.

(6) Aşağıdaki durumlarda İHK üyelerinin görev süresi MHK kararı ile sona erer:

a) Üyenin istifa etmesi veya görevi sürdürmesine engel olacak sürekli bir mazeret, hastalık ya da rahatsızlığının ortaya çıkması,

b) Mazeret göstermeden üst üste üç toplantıya katılmaması,

c) İl temsilcisi tarafından üyeliğin sona ermesi için yapılan talebin MHK tarafından uygun görülmesi,

ç) İHK üyesi olarak görevli olduğu dönem içinde resmi müsabakalarda masa görevlisi veya hakem olarak görev alması veya basketbol branşı olan bir kulübün oyuncusu, idarecisi, antrenörü veya yöneticisi olması,

d) Kurul üyelerinde aranılan niteliklerden birinin yitirilmesi.

(7) Aşağıdaki durumlarda İHK, MHK kararı ile görevden alınır ve uygulamada kasıt görülmesi halinde kasıtlı davranış içinde bulunan üyeler tekrar İHK üyeliğine seçilemezler:

a) Bu Talimat hükümleri ile belirlenmiş esaslar dahilinde hakem veya masa görevlisi olma hakkı kazanmamış kişilerin basketbol müsabakalarında görevlendirilmesi.

b) MHK tarafından lisans vizesi yapılmamış hakem ve masa görevlilerini müsabakalarda görevlendirilmesi,

c) Federasyon tarafından onaylanmamış her türlü özel müsabaka, turnuva veya basketbol faaliyetine hakem tayini yapılması.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Hakemlik koşulları

Hakemler

MADDE 8 - (1) Basketbol müsabakalarında, sertifika programına ya da hakem kurslarına katılmış, eğitim sonunda yapılan sınav ve fiziksel testlerde başarılı olarak hakem olma unvanını kazanmış olan hakemler görev yapabilir. Hakemlerin basketbol müsabakalarında görev yapabilmeleri için, Federasyon bünyesinde kurulmuş MHK (İl Müdürlükleri müsabakaları için İHK) tarafından görevlendirilmiş olmaları gereklidir.

(2) Hakemler; Aday Hakem, İl Hakemi, Klasman Hakemi ve Uluslararası Hakem olmak üzere dört kategoriye ayrılırlar.

(3) Yabancı ülke federasyonlarından hakemlik lisansı alan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı hakemler ile Türkiye'de ikamet eden yabancı uyruklu hakemlerin görev alabilmeleri, MHK kararına bağlıdır. Bu hakemlerin hakemlik yapıp yapamayacakları, yapacaklarsa hangi düzeyde olacakları MHK tarafından belirlenir.

(4) Kayıtlı oldukları illerinden kabul edilebilir bir gerekçeyle geçici bir süreliğine başka bir ilde bulunan hakemler, geçici olarak bulundukları ilde de kendileri arzu ettikleri takdirde, İHK tarafından uygun görülürse görevlendirilebilir. Bu durumda olan hakem ek harcırah talebinde bulunamaz.

(5) Hakemler, atanmalarına ilişkin kararları sorgulayamazlar. Herhangi bir başarı veya farklı statü, bir müsabakaya atanma hakkını beraberinde getirmez.

Aday hakem (hakem adayı)

MADDE 9 - (1) Aday hakemler sadece Yerel Lig Faaliyetleri kapsamında düzenlenen müsabakalarda hakem ve masa görevlisi olarak görev alabilirler. Aday hakemler her ne koşulda olursa olsun Lig Faaliyetlerinde müsabaka yönetmek üzere hakem veya masa görevlisi olarak görevlendirilemezler.

(2) Aday hakem olmak isteyen kişilerin, hakem adayı sertifika programı ya da açılacak kursları tamamlayarak sertifika almaya hak kazanmaları, başarılı sayılmaları için yazılı sınavdan en az 70 puan almaları, daha sonra belirlenecek bir merkezde MHK tarafından düzenlenecek olan saha çalışmasına katılım sağlayıp, yapılacak olan fiziksel testi tamamlamış olmaları gerekmektedir. Yapılan sınavlarda başarılı olup "Aday Hakem" lisansı MHK tarafından onaylanan kişiler, aşağıdaki evrakların asıllarını bulunduğu ildeki İl Temsilciliğine teslim ettikten sonra görev yapmaya başlayabilirler.

a) Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı (aslı ve fotokopisi)

b) Lise veya dengi okul öğrenci belgesi ya da diploması (aslı ve fotokopisi)

c) Sağlık durumunun hakemlik yapmaya elverişli olduğunu belirten doktor raporu

ç) Adli Sicil Kaydı belgesi

d) İki adet biyometrik fotoğraf (son 6 ay içinde çekilmiş)

(3) Aday hakemliğe başladığı sezon dahil olmak üzere en fazla iki sezon sonunda İHK tarafından il hakemliğine terfi ettirilmemiş olan aday hakemlerin, hakemlik görevi kendiliğinden sona erer.

(4) Aday Hakem sertifika programı, kurs ve sınavlarına katılacaklarda aşağıdaki şartlar aranır;

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

b) En az lise veya dengi okul öğrencisi veya mezunu olmak,

c) Otuz (30) yaşından büyük olmamak, (Sözleşmeli liglerde yer almış veya herhangi bir kategoride milli olmuş basketbolcular ile en az beş (5) yıl süreyle lisanslı olarak basketbol oynamış olanlarda yaş şartı aranmaz.)

ç) Fiziksel bir engeli bulunmamak, sağlık durumunun yapılacak fiziksel testlere katılmaya ve hakemlik yapmaya elverişli olduğunu doktor raporu ile belgelemiş olmak,

d) Yüz kızartıcı bir suçtan veya şike ve teşvik primi suçlarından hükümlü olmamak veya Tahkim Kurulu, Bakanlık spor disiplin kurulları, ulusal veya uluslararası spor federasyonlarının disiplin kurullarından son beş yıl içinde bir defada altı (6) ay veya toplamda bir yıl süreyle hak mahrumiyeti cezası almamış olmak,

(5) Üniversitelerin ve spor liselerinin, Federasyon tarafından onay verilen hakemlik dersini başarılı olarak tamamlayıp aday hakem olma şartlarına uygun olanlar arasından yapılacak sınavlarda başarılı olan ve fiziksel testi geçenler, aday hakem olurlar.

İl hakemi

MADDE 10 - (1) İl hakemi adayı olma koşullarını taşıyan aday hakemler arasından uygun görülenler, alınmış İHK kararıyla İl Müdürlüğü aracılığı ile yazılı olarak Federasyona bildirilir. Bu

hakemler MHK onayı ile il hakemliğine atanırlar. İl hakemliğine yükseltilen aday hakemlere MHK tarafından 'İl Hakem Lisansı' verilir.

(2) İl hakemleri; Yerel Lig Faaliyetleri kapsamında düzenlenen müsabakalarda hakem ve her türlü resmi basketbol müsabakalarında masa görevlisi olarak görev alabilirler. Yerel Ligler ve MHK tarafından görevlendirilmeleri halinde TBF Yurt İçi Faaliyetleri'nde, Milli Eğitim Bakanlığı ve Üniversite Sporları Federasyonu organizasyonlarında müsabaka yönetebilirler. Lig ve Kupa Faaliyetlerinde müsabaka yönetmek üzere hakem olarak görevlendirilemezler.

(3) Aday hakemlerin il hakemi adayı olabilmesi için aşağıdaki şartların sağlanması gerekir.

a) İHK tarafından verilen görevleri başarıyla yerine getirmek,

b) Aday hakem olma tarihinden itibaren en az bir yıl (1) süreyle aday hakem olarak görev yapmış olmak,

c) İHK tarafından yapılmış yazılı sınav ve fiziksel testlerde başarılı olmak.

Klasman hakemliği

MADDE 11 - (1) Klasman hakemliği; Federasyon tarafından organize edilen ve aşağıda ilgili bölümlerinde açıklamaları yapılan çeşitli faaliyetlerde görev yapacak hakemlerin tasnifi için A, B ve C olarak belirlenmiş hakemlik derecelendirilmesidir. Klasman hakemliğinin her derecesi için ihtiyaç duyulacak klasman hakem sayısı sezon öncesi MHK tarafından belirlenir. Yıl içinde performans yetersizliğinden kaynaklanan ihtiyaç veya uzun süreli sakatlık, hastalık, askerlik, hakemliği bırakma veya sona ermesi gibi çeşitli nedenlerle klasman hakemi sayısında eksilme olması durumunda MHK sezon içinde klasman düzenlemesi yapabilir.

(2) Klasman hakemi olarak belirlenmiş hakemler; her derece için belirlenmiş şartlara haiz oldukları sürece o derecede görev yaparlar. Klasman hakemlik belirlenmesi ve derecelendirilmesi her sezon öncesi bu Talimat ile belirlenmiş esaslar ve MHK tarafından konan prensipler dâhilinde yapılır. Hakemler, belli bir klasman derecesinde yerlerini muhafaza edebilirler, bir üst klasmana terfi edebilirler veya bir alt klasmana düşebilirler.

(3) Klasman hakemleri ilgili bölümlerde belirtilmiş müsabakalarda görev yaparlar. C klasmanı olarak teklif edilmiş ancak başarılı olamamış olan il hakemleri ile her klasman hakemi olma özelliğini yitiren hakemler daha önce kazanmış oldukları il hakemi olma sıfatlarını ve bu kategorinin haklarını yitirmezler. Bu durumda olan hakemler İHK tarafından açılan seminerlere katılarak fiziksel ve yazılı sınavlarda başarılı olmaları halinde illerinde il hakemi olarak görev yapabilirler.

(4) MHK gerek gördüğü taktirde klasman hakemlerini bir üst klasmanda görevlendirebilir.

C klasman hakemliği

MADDE 12 - (1) İl hakemlerinin arasından C klasmanı hakemliği koşullarını taşıyan aday adayları, MHK' nin belirleyeceği merkezlerde yapılacak olan C klasman aday belirleme seminerlerine davet edilirler. Bu seminerlerde yeterli görülen adaylar C klasmanı hakem seminerine davet edilirler. Seminere katılım gösterip, yazılı sınav ve fiziksel testleri başarı ile tamamlayan il hakemleri C klasmanı hakemi olmaya hak kazanırlar ve kendilerine 'C Klasmanı Hakemi' lisansı verilir. C klasman hakemi olmaya hak kazanmış hakemler; her yıl açılacak seminerlere katılmak ve sınavlarda başarılı olmak zorundadır. Sınavlarda başarılı olanların "C Klasmanı Hakem" lisansları vize edilir. Sezon sonunda MHK' nin değerlendirmesine göre yeterli seviyede görülmeyen C klasmanı hakemler, il hakemi olarak değerlendirilirler.

(2) C klasmanı hakemleri; Yerel Lig Faaliyetleri kapsamında düzenlenen müsabakalarda ve Federasyon tarafından organize edilen;
a) Türkiye Basketbol 2. Ligi (TB2L),
b) Bölgesel Lig müsabakaları (EBBL ve KBBL),
c) Basketbol Gençler Ligi müsabakaları (BGL ve BGLK)
ç) Yurt içi faaliyetleri müsabakaları,
d) Kurum Faaliyetleri müsabakalarında hakem olarak görev yapabilirler.
(3) İl Hakemlerinin C klasmanı hakemi Adayı olabilmesi için aşağıdaki koşulların oluşması gereklidir.
a) İHK tarafından verilen görevleri başarıyla yerine getirmek, (İHK tarafından haklarında olumsuz görüş bildirilen hakemler seminere davet edilmezler.)
b) İl hakemi olma tarihinde itibaren en az bir yıl (1) süreyle il hakemi olarak görev yapmış olmak,

B klasmanı hakemliği

MADDE 13 - (1) Bir sezon C klasmanında görev yapmış olan hakemler müteakip sezon için B klasmanı adayı olabilirler. B klasmanı hakem adayı olma koşullarını taşıyan C klasmanı hakemleri arasından uygun görülenler B klasmanı hakem seminerine ismen davet edilirler. Seminerde yapılacak yazılı sınav ve fiziksel testlerde başarılı olanlar B klasmanı hakemi olma hakkı kazanırlar. B klasmanı hakemler; Yerel Lig Faaliyetleri kapsamında düzenlenen müsabakalarda ve Federasyon tarafından organize edilen C klasmanı hakemlerin yönetebileceği müsabakalara ilave olarak Kadınlar Basketbol Süper Ligi (KBSL), Türkiye Basketbol Ligi (TBL) ve Türkiye Kadınlar Basketbol Ligi (TKBL) müsabakalarında görev yapabilirler.
(2) Sezon sonunda MHK' nin değerlendirmesine göre bu klasman için başarılı bulunmayan hakemler, B klasmanından çıkartılırlar ve sonraki basketbol sezonunda C klasmanında değerlendirirler. B klasmanı hakemler; her yıl açılacak seminerlere katılmak ve sınavlarda başarılı olmak zorundadır. Sınavlarda başarılı olanların "B Klasmanı Hakem" lisansları vize edilir.
(3) Telafi seminerine katılamayan veya katılıp başarılı olamayan hakemler ile sezon öncesi gelişim seminerine mazeretsiz olarak katılmayan veya mazereti geçerli bulunmayan hakemler B klasmanından çıkartılır. Bu hakemler bir sonraki sezonda C klasmanında değerlendirilirler. Bu hakemler illerinde yapılan sınav ve fiziksel testlerde başarılı oldukları takdirde ilgili sezonda sadece illerindeki müsabakalarda görev alabilirler.

A klasmanı hakemliği

MADDE 14 - (1) Bir sezon B klasmanında görev yapmış olan hakemler müteakip sezon için A klasmanı adayı olabilirler A klasmanı hakem adayı olma koşullarını taşıyan B klasmanı hakemleri arasından uygun görülenler, yapılacak A klasmanı seminerine ismen davet edilirler. Seminer sonrasında yapılacak sınavlarda başarılı olanlar A klasmanı hakemi olma hakkı kazanırlar. A Klasmanı hakemler her seviyedeki müsabakada görev yapabilirler.
(2) Sezon sonunda MHK' nin değerlendirmesine göre bu klasman için başarılı bulunmayan hakemler, A klasmanından çıkartılırlar ve sonraki basketbol sezonunda B klasmanında değerlendirirler. A klasmanı hakemler; her yıl açılacak seminerlere katılmak ve sınavlarda başarılı olmak zorundadır. Sınavlarda başarılı olanların "A Klasmanı Hakem" lisansları vize edilir.
(3) Telafi seminerine de katılamayan veya katılıp başarılı olamayan hakemler ile sezon öncesi gelişim seminerine mazeretsiz olarak katılmayan veya mazereti geçerli bulunmayan hakemler A klasmanından çıkartılır. Bu hakemler bir sonraki sezonda B Klasmanında değerlendirilirler. Bu

hakemler illerinde yapılan sınav ve fiziksel testlerde başarılı oldukları takdirde ilgili sezonda sadece illerindeki müsabakalarda görev alabilirler.

FIBA hakemliği

MADDE 15 - (1) Uluslararası kurallar ve uygulamalar dahilinde; MHK tarafından belirlenerek FIBA tarafından uygun bulunmuş hakemler FIBA hakemi unvanını alır ve FIBA tarafından belirlenen lisans dönemi süresinde yapılan atamalarla uluslararası müsabakalarda görev alırlar. FIBA hakemleri yurt içinde bulundukları klasman için belirlenen müsabakalarda görev yapabilirler.

(2) Bir hakemin FIBA hakemi olarak bildirilmesi için aşağıdaki koşullar aranır. Bu koşullara göre MHK tarafından belirlenecek hakemler FIBA' ya bildirilir.

a) FIBA tarafından belirlenen şartlara haiz olması,

b) O sezon hariç en az iki yıl süre ile aralıksız kadınlar veya erkeklerde en üst liglerde hakemlik yapmış olması,

c) İlk kez listeye alınacaklar için MHK tarafından belirlenecek lisan merkezlerinden alınacak İngilizce lisan seviyesi yeterlilik belgesi.

ç) Hakemlikte başarının yanı sıra diğer hakemlerle uyumu, özel yaşamı ve temsil yeteneği açısından yeterli seviyede olduğunun MHK tarafından kanaat getirilmiş olması

Sözleşmeli hakemlik

MADDE 16 - (1) MHK' nin önerisi üzerine Federasyon; en üst liglerde görev yapacak hakemlerin belirli bir seviyede tutulmasını ve basketbol müsabakalarına tam zamanlı yoğunlaşmalarını sağlamak amacıyla hakemlerle sözleşme yapabilir. Sözleşme yapılacak hakemlerin çalışma esasları, ücretleri ve diğer özlük hakları MHK' nin önerisi üzerine TBF Yönetim Kurulu tarafından kararlaştırılır. Sözleşmeli hakemler, müsabakalarda görev almak haricinde MHK tarafından hakem eğitimi ve gelişimi çalışmalarında da görevlendirilebilir.

Hakemlerin sorumlulukları

MADDE 17 - (1) Hakemlerin sorumlulukları aşağıdaki gibidir:

a) Federasyon Etik Kurallarına uygun davranış sergilemek ve Uluslararası Basketbol Oyun Kuralları' nda belirtilen sorumluluklar dâhilinde müsabakaları yönetmek,

b) Müsabakada görevli diğer hakem/ hakemlerle uyumlu olmak, özel yaşamında etik olmayan davranış ve ilişkileri olmamak

c) Sezon öncesinde; aday veya il hakemi ise ilinde, klasman hakemi ise MHK tarafından düzenlenen seminerlerde fiziksel test ve yazılı sınavlara katılmak,

ç) Görevli olduğu müsabaka kendi ilinde ya da görevi kendi ili dışında ise MHK tarafından belirlenmiş süre içinde müsabakanın yapılacağı salon veya sahada uygun hakem giysisi ile hazır bulunmak,

d) MHK veya İHK tarafından verilen görevleri, FIBA tarafından belirlenen ve Federasyon tarafından uygun bulunarak yayınlanan kurallara göre yerine getirmek.

e) Müsabakaya gidiş ve gelişlerde, MHK tarafından belirlenmiş seyahat, konaklama, kılık kıyafet ve diğer idari konuları yerine getirmek.

Hakemlik görevinin belirli süreyle durdurulması

MADDE 18 - (1) Hakemlik görevi, herhangi bir nedenle ve belirli süreyle durdurulan bir hakemin, tüm seviyelerdeki hakemlik sıfatından kaynaklanan tüm hakları da aynı süreyle durdurulmuş sayılır. Aşağıdaki koşullarda, MHK tarafından belirlenecek süre ile hakemlerin müsabakalarda görev yapması durdurulur:

a) Lisansını vize yaptırmamış olmak (Aday hakemlerde vize koşulu aranmaz),
b) Müsabakalarda MHK tarafından belirlenen genel görünüm kural ve prensiplerine aykırı olarak görev yapmak, kılık ve kıyafet kural ve prensiplerine uymamak,
c) Yönettikleri müsabakalara ilişkin raporları 24 saat içerisinde Federasyona vermemek,
ç) Bağlı bulunduğu hakem kurulunun bilgisi ve izni dışında yurt içinde resmi veya özel müsabakalarda görev yapmak,
d) Federasyon ve/veya FIBA müsabakaları haricinde düzenlenen her türlü uluslararası organizasyon ve uluslararası özel müsabakalarda MHK' den yazılı izin almaksızın müsabaka yönetmek,
e) Fiziksel test ve yazılı ve/veya diğer sınavlarda başarısız olmak,
f) Kendi illerinde verilen il müsabakalarını mazeretsiz olarak yönetmemek ve İHK başvurusu ile MHK tarafından bu konuda haksız bulunmak,

Hakemlere verilebilecek cezalar

MADDE 19 - (1) Klasman hakemlerine verilecek cezalar Disiplin Kurulu, il hakemlerine verilecek cezalar ise İl Ceza Kurulu tarafından saptanır. İl Hakem Kurulları, illerindeki hakemleri işledikleri bir suçtan ötürü İl Ceza Kurulu'na sevk edebilirler. Klasman hakemlerinin Ceza Kurullarına sevki için MHK onayının alınması gereklidir.
(2) Hakemlerin Uluslararası Basketbol Oyun Kuralları' nın uygulayışında ortaya çıkacak teknik hatalar hakkında karar verme yetkisi illerde İHK, Federasyon müsabakalarında ise MHK' ye aittir. Teknik konularla ilgili kesin karar vermeye MHK yetkilidir.
(3) Disiplin ihlali halleri dışındaki bir sebebin varlığı halinde; İl Hakemlerinin lisansları İl Hakem Kurulu'nun teklifi ile MHK tarafından; klasman hakemlerinin lisansları ise MHK teklifi ile TBF Yönetim Kurulu tarafından iptal edilir. Hakemlerin disiplin ihlallerine bağlı lisans iptali cezaları, sadece Disiplin Kurulu tarafından verilebilir.
(4) Hakemler, İHK tarafından verilmiş olan kararlara, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde bağlı bulundukları İl Müdürlüğü kanalı ile MHK' ye itiraz edebilirler. Kurul ilk toplantısında konuyu görüşerek karara bağlar. MHK kararları kesindir.

Hakemliği bırakma töreni

MADDE 20 - (1) A klasmanında en az 15 yıl süre ile müsabaka yönetmiş hakemler ile FIBA hakemi olarak 10 yılını doldurmuş hakemler, hakemlik yaşamlarının sona ermesi üzerine Federasyonun izni ile hakemliği bırakma töreni yapabilirler. Hakemliği bırakma töreni yapan hakem, tekrar hakemlik yapamaz.

Hakem değerlendiricileri

MADDE 21 - (1) MHK tarafından uygun görülen müsabakalarda görevli hakemlerin takibi, performans değerlendirmesi ve raporlanması yetki ve sorumluluğuna haiz hakem değerlendiricileri görevlendirilir. Hakem değerlendiricileri MHK tarafından belirlenir. Hakem değerlendiricilerinin görev süresi bir sezon olup yeni değerlendiriciler belirlenen kadar eskileri göreve devam eder.
(2) Hakem değerlendiricilerinin yetki ve sorumlulukları aşağıdaki gibidir:
a) Hakem değerlendiricileri, görevli oldukları müsabakanın hakemlerinin müsabaka yönetim performanslarını belirlemek, fiziksel yeterlilik açısından takip etmek ve müsabaka süresince yapılan temel hatalarını müsabaka sonunda kendilerine bildirmekten sorumludur. Görev süresi, görevli olduğu müsabakanın başlama saatinden 45 dakika önce başlar, bitiminden sonra hakemlerle gerekli değerlendirmeyi yaptıktan sonra biter. Hakem değerlendiricileri, çevresinde dikkatini dağıtmasına neden olacak kimse olmaksızın sahayı en iyi görebilecekleri yerde oturur.

b) Hakem değerlendiricileri sadece görevli oldukları müsabakadaki hakemlerin performansının değerlendirmesinden sorumludur. Müsabaka öncesi ve/veya devre arasında hakemlerle her hangi bir görüşme yapmayacak sadece müsabaka sona erdikten sonra hakem odasında sadece müsabaka ile ilgili temel tespitlerini hakemlerle paylaşacaktır. Bu tespitlerin paylaşımı tamamıyla hakemlerin gelişimine yönelik ve kesinlikle rencide etmeyecek içerikte olacaktır.
c) Görevli olduğu müsabakadan sonra en geç on iki (12) saat içerisinde MHK tarafından belirlenen değerlendirme formunu doldurarak MHK' ye ve hakemlerin şahsına elektronik posta kanalıyla gönderecektir.
ç) Hakem değerlendiricileri görevli oldukları müsabakada kural hatası yapıldığı iddiası ile itiraz olması halinde itiraza esas pozisyon hakkında en geç 1 saat içinde imkanlar dahilindeki en hızlı yöntemle (elektronik posta, telefon, görüntü kaydı veya fotoğrafı vb.) MHK' yi bilgilendirecektir.
d) Hakem değerlendiricileri, atanmalarına ilişkin kararları sorgulayamazlar. Herhangi bir başarı veya farklı statü, bir müsabakaya atanma hakkını beraberinde getirmez.

DÖRDÜNCÜ BÇÖLÜM
Masa Görevlileri

Görev ve sorumluluklar

MADDE 22 - (1) Masa görevlileri; basketbol müsabakalarında sayı görevlisi, saat görevlisi, şut saati görevlisi ve yardımcı sayı görevlisi olarak görev yapan kişilerdir. Bu kişiler; MHK veya İHK tarafından verilen görevleri, FIBA tarafından belirlenen ve Federasyon tarafından uygun bulunarak yayınlanan kurallara göre yerine getirmekten sorumludur.
(2) Masa görevlileri;
a) Her yıl basketbol sezonu açılmadan önce illerinde İHK veya MHK tarafından düzenlenen seminer ve yazılı sınava katılarak sınavda başarılı olmak,
b) Görevli olduğu müsabakanın yapılacağı salon veya sahada en az bir (1) saat önce masa görevlisi kıyafeti ile hazır bulunmak, müsabakada görevli diğer, hakem/masa görevlileri ile uyumlu olmak,
c) Özel ve spor yaşamlarında her zaman topluma örnek davranışlar içinde bulunmak,
zorundadır.
(3) Masa görevlileri, atanmalarına ilişkin kararları sorgulayamazlar. Herhangi bir başarı veya farklı statü, bir müsabakaya atanma hakkını beraberinde getirmez.

Başvurular ve masa görevlisi olabilme şartları

MADDE 23 - (1) Basketbol müsabakalarında masa görevlisi olarak görevlendirilecek kişilerin sertifika programı ya da açılacak kurslara katılarak verilen eğitimi tamamlamaları, başarılı sayılmaları için yazılı sınavdan en az 70 puan almaları gerekmektedir. Yapılan sınavda başarılı olup, "Masa Görevlisi" lisansı MHK tarafından onaylanan kişiler, aşağıdaki evrakların asıllarını bulundukları ildeki Basketbol İl Temsilciliğine teslim ettikten sonra görev yapmaya başlayabilirler.
a) Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı (aslı ve fotokopisi)
b) Lise veya dengi okul öğrencisi ya da mezunu olduğuna dair resmi belge (aslı ve fotokopisi)
c) Adli Sicil Kaydı belgesi
ç) İki adet biyometrik fotoğraf (son 6 ay içinde çekilmiş)
(2) Masa görevlisi sertifika programı, kurs ve sınavlarına katılacaklarda aşağıdaki koşullar aranır;
a) T. C. Vatandaşı olmak,
b) En az lise veya dengi okul öğrencisi veya mezunu olmak,

c) On yedi (17) yaşından küçük olmamak,

ç) Yüz kızartıcı bir suçtan veya şike ve teşvik primi suçlarından hükümlü olmamak veya Tahkim Kurulu, Bakanlık spor disiplin kurulları, ulusal veya uluslararası spor federasyonlarının disiplin kurullarından son beş yıl içinde bir defada altı (6) ay veya toplamda bir yıl süreyle hak mahrumiyeti cezası almamış olmak,

(3) Sezon öncesi düzenlenen seminerlere katılmayan ve sınavda başarılı olamayan veya İHK tarafından lisansları bir (1) sezon vize ettirilmemiş olanların masa görevliliği kendiliğinden sona erer.

Masa görevlilerine verilecek cezalar

MADDE 24 - (1) Masa görevlilerine, il müsabakalarından dolayı verilecek cezalar İl Ceza Kurulu, Federasyon müsabakalarından dolayı verilecek cezalar ise Federasyon Disiplin Kurulu tarafından verilir.

(2) Masa görevlilerinin Uluslararası Basketbol Oyun Kuralları' nı uygulayışında ortaya çıkacak teknik hatalar hakkında karar verme yetkisi illerde İHK' ye, Federasyon müsabakalarında ise MHK' ye aittir. Teknik konularla ilgili kesin karar vermeye MHK yetkilidir.

(3) Disiplin ihlali halleri dışındaki bir sebebin varlığı halinde; masa görevlilerinin belge ve lisansları İHK' nin teklifi ile MHK tarafından iptal edilir. Gerekli durumlarda MHK lisansı iptal eder ve İHK' ye yazılı olarak iptali bildirir. Masa görevlilerinin disiplin ihlallerine bağlı belge ve lisans iptali cezaları, sadece Disiplin Kurulu tarafından verilebilir.

(4) Masa görevlileri, İHK tarafından verilmiş olan kararlara, kararların kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde bağlı bulundukları İl Müdürlüğü kanalı ile MHK' ye itiraz edebilirler. MHK ilk toplantısında konuyu görüşerek karara bağlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Kurslar, Eğitim ve Sertifika Programları

Sertifika programı

MADDE 25 - (1) Aday hakem ya da masa görevlisi olmak isteyen ve bu Talimat' ta belirtilen koşulları taşıyan kişiler sertifika programına başvurabilirler.

Aday hakem kursu

MADDE 26 - (1) İhtiyaç olması halinde MHK tarafından Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri ile işbirliği içerisinde aday hakem kursları açılabilir. Aday hakem kurslarında, MHK tarafından belirlenmiş ve bu konuda eğitim almış kişiler eğitim verebilir. Aday hakem kursu müfredat ve esasları MHK tarafından hazırlanır ve kurs hocaları tarafından uygulanır.

Hakem gelişim seminerleri

MADDE 27 - (1) Uluslararası Basketbol Oyun Kuralları' nda yapılan değişiklikler, müsabaka görevlilerinin gelişimi, geçmiş sezonun değerlendirmesi ve yeni sezona yönelik idari ve teknik konularda bilgi verilmesi amacıyla sezon öncesi gelişim seminerleri açılır. Bu seminerlere katılım zorunlu olup katılmayanlar veya seminer müfredatı içinde yer alan sınavlarda başarılı olamayanlar aktif listede yer alamazlar.

(2) Sezon öncesi gelişim seminerleri müsabaka görevlilerine göre aşağıdaki şekilde planlanır ve uygulanır.

a) Klasman Hakemleri	MHK
b) İl Hakemleri	MHK koordinasyonunda İl Hakem Komiteleri

c) Hakem Değerlendiricileri MHK
d) Masa Görevlileri İHK
e) Hakem Eğitmenleri MHK

(3) MHK tarafından gerekli görülmesi halinde sezon içinde dar veya geniş katılımlı ara gelişim seminerleri düzenlenebilir. Sezon öncesi veya ara gelişim seminerlerine MHK tarafından yabancı hakem eğitmenleri davet edilebilir. Bu kişilerin ulaşım, konaklama ve kurs ücretleri Federasyon tarafından karşılanır.

(4) Basketbol tekniği dışında kalan konularda müsabaka görevlilerinin gelişimi yönelik, fiziksel performans gelişimi, kişisel gelişim, psikolojik ve sosyal iletişim, kriz yönetimi ve benzeri alanlarda MHK' nin talebi üzerine Federasyon bu konularda uzman kişi veya firmalarla anlaşmalar yaparak seminerler için destek alabilir.

(5) Geçerli mazeretle yazılı sınavlara ve fiziksel testlere katılamayan veya seminerlerde başarılı olamayan hakemler için telafi seminer ve sınavı düzenlenebilir.

Masa görevlisi kursları ve seminerlere katılma

MADDE 28 - (1) Masa görevlileri gelişim ve eğitim semineri; masa görevlisi unvanına sahip olan kişilerden İHK tarafından uygun görülenlerin katılacağı seminerdir. İHK gerek gördüğünde bu seminerleri her zaman yapabilir.

(2) Sezon öncesi yapılan seminerde başarılı olanlar, o sezonda masa görevlisi olarak görev yaparlar. Tamamlanan sezon içindeki performansları, görevlerine bağlılıkları ve yeterliliklerine göre yapılacak seminerlere davet edilirler. Bu değerlendirme İHK tarafından yapılır. İHK talebi ile MHK tarafından lisansları vize edilir.

(3) Masa görevlisi olarak görev yapan kişiler arasında FIBA'nın belirlediği gerekli şartlara uygunluk sağlayanlar, İHK önerisi ve MHK' nin onayı ile FIBA tarafından açılacak sertifika programına katılabilirler. Bu eğitimi başarı ile tamamlayanlar, FIBA tarafından belirlenen lisans süresi boyunca "FIBA Masa Görevlisi" olmaya hak kazanırlar.

ALTINCI BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Görevli müsabaka tazminatları, harcırahları ve özlük hakları

MADDE 29 - (1) Müsabaka görevlilerine yaptıkları görev karşılığı müsabaka tazminatı ödenir. Bu kişilere ikamet ettikleri il dışından görevlendirilmeleri halinde ayrıca kendilerinin ulaşım ve konaklama giderleri karşılanır.

(2) Lig, kupa, yurt içi faaliyetleri, özel müsabaka ve turnuvalarda görev yapacak Resmi Müsabaka Görevlilerinin müsabaka tazminatları ile Türkiye Basketbol Federasyonu Harcırah Talimatı hükümlerine aykırı olmamak üzere; yol ve konaklama giderleri MHK 'nun önerisi üzerine TBF Yönetim Kurulunun onayı ile yürürlüğe konulacak bir sirkülerle tespit edilir ve TBF Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış bütçe dâhilinde ödenir.

(3) Görevlilerinin müsabaka tazminatları ve özlük hakları görev sayılarına göre banka hesaplarına yatırılır. Görevlilerin konaklama ve ulaşımları Federasyon tarafından organize edilir.

(4) Yerel Lig Faaliyetlerinde görev yapacak müsabaka görevlilerinin müsabaka tazminatları, yol ve konaklama giderleri Genel Müdürlük mevzuat ve uygulamaları kapsamında İl Müdürlükleri bütçesinden ödenir. Yerel Lig Faaliyetleri için sponsorluk ve/veya katılım payı gibi ek gelir

sağlanması halinde bu gelirlerde İHK teklifi ve TBF Yönetim Kurulunun onayıyla görevlilere ek ödeme yapılabilir.

(5) İllerde açılacak aday hakem kursları için görevlendirilecek eğitmenlerin gerekmesi halinde yasal harcırahları, ek ders ücretleri ile konaklama ve ulaşımları Federasyon tarafından karşılanır.

(6) Müsabakada görev yapan ve İHK tarafından görevlendirilen masa görevlileri ikamet ettikleri il dışından görevlendirilmeleri halinde ayrıca kendilerine yol gideri ve harcırah ödenir.(Temininde güçlük çekilen ve 30 kilometreyi geçen illerdeki görevlendirmelerde de yol ücreti ödenir.)

Denetim

MADDE 30 - (1) Lig veya yurt içi faaliyetlerinde organizasyon ve/veya müsabaka görevlilerini takip ve denetlemek üzere, Federasyon Başkanı tarafından TBF Yönetim Kurulu üyeleri ve/veya MHK Başkanı tarafından MHK üyeleri arasından kişi ya da kişiler görevlendirilebilir.

(2) Görevlendirilen kişiler, lig müsabakaları veya yurt içi organizasyonlarının hiçbir aşamasında müsabaka görevlilerine müdahale etme yetkisine sahip olmayıp izledikleri müsabaka ya da organizasyonla ilgili bilgileri görevlendiren Federasyon Başkanı ya da MHK Başkanına en geç 48 saat içerisinde yazılı olarak bildirir.

Federasyon ile ilişkiler ve yazışmalar

MADDE 31 - (1) İl Hakemleri ve Yerel Liglerde görev yapan görevliler başvurularını İl Müdürlüğü aracılığı ile yapmak zorundadırlar. Doğrudan yapılan başvurular işleme konulmaz.

(2) Klasman hakemleri ve hakem değerlendiricileri görevleri ile ilgili başvurularını doğrudan MHK 'ye yapabilirler.

Görev tebligatı (duyurusu)

MADDE 32 - (1) Federasyon Lig ve Kupa Faaliyetlerine ait görevlendirmeler Federasyon Bilgi Yönetim Sistemi, web sayfası veya elektronik posta kanalıyla, Yerel Lig müsabaka görevleri ise İHK tarafından belirlenecek yöntem ile duyurulur. Duyurular tebligat yerine geçerlidir. Duyuruda, görevlendirilen kişiler ile müsabakanın yer, saat, tarih ve diğer detayları bulunur.

(2) Görevlilerin herhangi bir nedenle tebligatı alamadığını bildirmeleri, göreve gitmemeleri için mazeret olarak kabul edilemez.

(3) Herhangi bir nedenle görevini eksik veya hatalı yerine getirenlere, verilen görevi yerine getirmeyenlere, belirtilen sürede mazeretini ilgili kurula yazılı olarak bildirmeyenlere, mazeretsiz olarak görevini onaylamayanlar ile görevine gitmeyenlere belirli bir süre veya sezon sonuna kadar görev verilmez.

Kıyafetler

MADDE 33 - (1) Müsabaka hakem ve görevlilerinin kıyafetleri, MHK tarafından uluslararası kurallar dikkate alınarak belirlenir ve uygulanması sağlanır. Federasyon uygun gördüğü takdirde, görevli kıyafetlerinde kullanılmak üzere reklam anlaşması yapabilir.

Göreve ara vermek

MADDE 34 - (1) Herhangi bir nedenle (tüm sağlık nedenleri de dâhil) görevine ara vermek isteyen klasman hakemi ve hakem değerlendiricileri MHK' ye, İl hakemleri ve masa görevlileri de İHK' ye yazılı olarak başvuruda bulunarak mazeretlerini bildirmelidirler. Başvurularında beyan ettikleri mazeret gerekçesi MHK tarafından (İllerde İHK) uygun görülenler, uygun görülen süre içerisinde görevine geçici olarak ara verebilirler. Bu durum görevlinin şahsi dosyasına işlenir.

(2) Mazeretli olarak ara verme süresi, aralıksız en fazla iki (2) sezondur. Anılan iki (2) sezonluk dönem, ara verme talebinde bulunma tarihindeki içinde bulunulan sezonu da kapsar. Ara verme

süresinin sonunda, göreve dönme isteğinde bulunmayanların lisansı herhangi bir talebe gerek kalmaksızın ilgili kurulca iptal edilir.

(3) Sağlık sebepleri dışında ikinci bir kez ara verme talebinde bulunulabilmesi için önceki ara verme sonucu yeniden görev almaya başlanması tarihinden başlayarak en az bir (1) sezon boyunca görev almış olması gereklidir.

(4) Ara verme süresinden sonraki sezonda görevine devam etmek isteyenler, yine bu isteğini dilekçeyle bildirmek ve ayrıca yapılacak fiziksel testte (hakemler için) ve yazılı sınavda başarılı olmak zorundadır. Ara verme süresi sonunda yeniden görev almaya devam eden görevlilerin tüm hak ve statülerinin değerlendirilmesinde, ara verme süresi dikkate alınmaksızın, ara verme tarihindeki durumları göz önünde bulundurulur.

(5) Sağlık nedeni ile mazeretli sayılan görevliler ayrıca hastalığının geçtiğini ve görevini yapmasında engel durum olmadığını belirten uzman bir heyetten alacakları resmi onaylı bir raporu da dönüş dilekçelerine eklemek zorundadırlar.

(6) Hakemlik görevine ara verip başka ülkelerde hakemlik görevine devam edenlerin, tekrar hakemlik yapma talebi durumunda, bu talep MHK tarafından değerlendirilir ve karar verilir.

Görevin sona ermesi

MADDE 35 - (1) Elli (50) yaşını doldurmuş hakemlerin hakemlik vasfı kendiliğinden sona erer. Sadece A Klasmanında görev yapan hakemler için geçerli olmak kaydıyla;

a) Son on (10) sene aralıksız A klasmanında görev yapan,

b) Son sezon itibariyle hakem değerlendirici notları ortalaması esas alınarak hazırlanan sezon performans listesinde ilk beş hakem arasında yer alan,

hakemler; talep etmeleri, taleplerinin MHK tarafından uygun görülmesi ve Federasyon Sağlık Kurulu tarafından belirlenmiş esasları içeren sağlık raporu sunmaları halinde hakemlik vasıfları birer yıllık süreyle uzatılabilir.

(2) Masa görevlileri için belirlenmiş üst yaş sınırı altmış beş (65), hakem değerlendiricileri ve hakemlerin eğitiminde ve/veya takibinde görev alacak kişiler için belirlenmiş üst yaş sınırı ise yetmiştir (70). Belirlenmiş yaş sınırını tamamlamış olanların vasıfları sona erer.

(3) Yaş sınırı belirlenmesinde görev yapılacak sezonun son senesi esas alınır.

(4) Yukarıda yer alan koşullardan bağımsız olarak;

a) İl temsilcisi, hakem değerlendiricisi veya lig/ federasyon temsilcisi olanlar, hakemlik veya masa görevlisi,

b) MHK ve İHK üyeleri, hakemler, masa görevlileri ve hakem değerlendiricileri ile lig, federasyon ya da il temsilciliği görevinde bulunanlar aynı dönem içinde saha komiserliği,

görevlerini yapamazlar.

(5) Yukarıda belirtilen nedenlerle vasfı sona erenler daha sonra aynı veya başka bir görev için başvuruda bulunamazlar. Görevi yaş sınırlaması nedeniyle sona erenler bir başka görev için belirlenmiş yaş koşuluna uyuyorsa başvuruda bulunabilirler.

YEDİNCİ BÖLÜM
Son Hükümler

Talimat' ta yer almayan hükümler

MADDE 36 - (1) Bu Talimat' ta yer almayan veya karşılığı belirtilmeyen tüm hususlarda karar alma yetkisi Federasyona aittir.

(2) Diğer talimat hükümlerinde bu Talimat hükümlerine aykırı bir madde olması halinde bu Talimat hükümleri üstün tutulur.

Yürürlükten kaldırma

MADDE 37 - (1) 26.08.2020 tarihinde Gençlik ve Spor Bakanlığı internet sitesinde yayımlanan Türkiye Basketbol Federasyonu Hakemler Talimatı, yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 38 - (1) Bu Talimat, Bakanlığın internet sitesinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer

Yürütme

MADDE 39 - (1) Bu Talimat hükümlerini Türkiye Basketbol Federasyonu Başkanı yürütür.

TÜRKİYE
BASKETBOL FEDERASYONU BAŞKANLIĞI

Sayı : E-28807911-010.07-11356775 03.07.2025

Konu : TBF Hakemler Talimatı

SPOR FEDERASYONLARI DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) Türkiye Basketbol Federasyonu Başkanlığının 13.06.2025 tarihli ve E-28807911-010.07-11178210 sayılı yazısı.
b) 01.07.2025 tarihli ve E-55713576-010.07.01-11320636 sayılı yazınız.

Federasyonumuz (illerde gençlik ve spor il müdürlükleri) tarafından düzenlenen ya da izin verilen resmi ve özel basketbol müsabakalarında görev yapacak hakemlerin belirlenmesi, tescili, eğitimi, klasmanlara ayrılması ve görevlendirilmesine ilişkin esasları belirlemek amacıyla hazırlanmış TBF Hakemler Talimatı ilgi (a) ile gönderilmiştir.

Hukuk Hizmetleri tarafından yapılan inceleme sonucunda düzeltilmesi gereken maddeler ilgi (b) ile bildirilmiştir.

Bildirilen gerekli düzeltmeler yapılmış olup, değişikliklerin yapılmış olduğu Ek' te yer alan Talimatın yürürlüğe girmesi için Bakanlık internet sitesine asılması hususunda;

Gereğiniz arz ederim.

Dr. Mehmet Serhan ANTALYALI
Genel Sekreter

Ek: Düzeltmeler yapılmış TBF Hakemler Talimatı Taslağı (25 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: A1EBDF16-5CFB-4C41-A170-65D26E5BEDBC Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/gsb-ebys

Türkiye Basketbol Federasyonu, Kazlıçeşme Mah. 10. Yıl Caddesi No: 2/1
Zeytinburnu / İSTANBUL
Tel : +90 (850) 535 0 180
İnternet Adresi: www.tbf.org.tr
KEP Adresi : basketbolfederasyonu@hs01.kep.tr
Bilgi için:Emin BALCI

121323479 6 - 121323479 6 - 121323479 6